

ارتباط بین شخصیت جامعه پسند و خودشیفتگی با سلامت اجتماعی جوانان ورزشکار والیبال استان تهران

عباس شعبانی^۱، سپیده شکری^۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۳۱

تاریخ وصول: ۱۴۰۱/۰۲/۱۴

چکیده

هدف کلی پژوهش حاضر تعیین ارتباط بین شخصیت جامعه پسند و خودشیفتگی با سلامت اجتماعی جوانان والیبال استان تهران می باشد. جامعه آماری پژوهش را کلیه والیبال‌بست های باشگاه های استان تهران تشکیل می دادند. نمونه برای جامعه نامحدود، ۳۸۴ نفر و به صورت نمونه گیری در دسترس در نظر گرفته شد. در این تحقیق از پرسشنامه های استاندارد شخصیت جامعه پسند، شخصیت خودشیفته و سلامت اجتماعی استفاده شد که روایی و پایایی آنها در مطالعات متعدد خارجی و داخلی تایید شده است. برای تجزیه و تحلیل داد ها از شاخص های آمار توصیفی و آزمون های کلموگروف- اسمیرنوف، همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون چندگانه استفاده گردید. یافته ها نشان داد که بین شخصیت جامعه پسند با سلامت اجتماعی رابطه مثبت معنادار وجود دارد. همچنین، نتایج حاکی از آن بود که بین مولفه مسوولیت جامعه پسند و ارتباط همدلانه با سلامت اجتماعی رابطه مثبت معناداری وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون نیز بیانگر آن بود که مسوولیت اجتماعی و شخصیت جامعه پسند پیش بینی کننده معنادار سلامت اجتماعی هستند. علاوه بر این، بین خودشیفتگی با سلامت اجتماعی ارتباط منفی و معنادار مشاهده شد. همچنین، بین مولفه های اقتدار و خودبینی و خودبسندگی با سلامت اجتماعی رابطه منفی معنادار و بین برتری جویی و بهره کشی و محق بودن و خودنمایی با سلامت اجتماعی رابطه معناداری وجود نداشت. در نهایت، خودبینی و خودشیفتگی پیش بینی کننده معنادار سلامت اجتماعی بودند. بنابراین، پیشنهاد می شود ورزشکاران در راستای بهبود سلامت اجتماعی شخصیت جامعه پسند و خودشیفتگی را مورد توجه قرار دهند.

واژگان کلیدی: شخصیت جامعه پسند، خودشیفتگی، سلامت اجتماعی، جوانان والیبال

^۱ . استادیار گروه تربیت بدنی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. Email: a.shabani@riau.ac.ir

^۲ . کارشناس ارشد جامعه شناسی ورزشی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

ورزش یکی از فعالیت های مهم انسانی است که در دوران جدید، به دلیل گستردگی و فراگیری، به یک نهاد اجتماعی تبدیل شده و انجام آن یکی از ضرورت های زندگی محسوب می شود (کوکلی^۱، ۲۰۰۷). ورزش به شکل موثری در تحول جنبه اجتماعی شخصیت^۲ یا صلاحیت و شایستگی اجتماعی فرد اثر داشته است. آلپورت^۳ (۱۹۹۹) شخصیت را سازمان پویای درون شخص می داند که از نظام های روانی جسمانی تشکیل یافته است، این نظام ها، الگوهای شاخص رفتار، افکار و احساسات شخص را ایجاد می کند. ساختار شخصیت براساس الگوهای مختلفی تبیین شده است. امروزه، شخصیت مهم ترین متغیری است که برای تمایل به شرکت در فعالیت های ورزشی و تشریح عمل موفقیت ها و شکست ها در مسابقات ورزشی به آن توجه می شود، محققین شخصیت را الگوی نسبتاً پایدار صفات، گرایش ها یا ویژگی هایی که تا اندازه ای به رفتار افراد دوام می بخشد، می دانند (انشل^۴، ۱۳۹۰). ورزش مقوله ای است که در یک جامعه می تواند مسائل فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی آن جامعه را تحت الشعاع خود قرار دهد. از طرفی بسیاری از متفکران اخلاق معاصر معتقدند ورزش در رشد فردی و اجتماعی تأثیر داشته و در شکل گیری شخصیت فرد نقش اساسی دارد. در مقابل رفتار جامعه پسند یعنی هر عملی که به دیگران سود برساند. این اصطلاح در مورد اعمالی به کار می رود که هیچ سود مستقیمی به فردی که آن اعمال را انجام می دهد، نمی رساند و حتی ممکن است خطراتی برای او داشته باشد (بارون و همکاران، ترجمه کریمی، ۱۳۹۰). زنان و مردان در جذب رفتار جامعه پسند شباهت زیادی دارند و بیشترین تأکید در طبقه بندی های خاص این رفتارهاست. رفتارهای جامعه پسند در زنان، بیشتر رابطه ای و گروهی است و این رفتارها در مردان بیشتر به صورت جهت گیری شده مانند تمرکز بر قدرت همکاری است که مبدأ این باورها تحت تأثیر پردازش های هورمونی، انتظارات اجتماعی و موقعیت های فردی قرار دارد (ایگلی^۵، ۲۰۱۲). این واقعیت که وجوه چندگانه شخصیت در رفتار جامعه پسند دخیل هستند، سبب شده که برخی پژوهشگران این فرض را مطرح کنند که ترکیبی از این عوامل، به وجود آورنده مفهومی هستند که شخصیت نودوست نامیده می شود (بیرهوف^۶ و همکاران، ۲۰۰۱). بنابراین شخصیت جامعه پسند به ویژه همدلی، نقش اساسی در زندگی اجتماعی دارد. از سوی دیگر، افراد خودشیفته

^۱ . Coakley

^۲ . Personality

^۳ . Alport

^۴ . Anshel

^۵ . Eagly

^۶ . Bierhoff

کسانی توصیف می‌شوند که رؤیاهایی راجع به مهم بودن خود، موفقیت بی‌نهایت، قدرت، زیرکی و زیبایی و احساس بزرگ‌منشی دارند. مهم‌ترین ویژگی اختلال شخصیت خودشیفته، احساس زنده خود والایینی است. از دیگر ویژگی‌های این اختلال، خودشیفتگی مداوم، خیال‌پردازی درباره موفقیت نامحدود قدرت یا زیبایی و نیازهای خودنمایی برای تحسین شدن است. هنگام انتقاد، بی‌تفاوتی دیگران و تهدیدشدن عزت نفس، با پاسخ‌های اغراق‌آمیز خشم، شرم، سرافکندگی یا بیهودگی مواجه می‌شوند (شفیعی و همکاران، ۱۳۹۲). خودشیفتگی، مجموعه‌ای از ویژگی‌های هیجانی است که در نتیجه آن فرد خود را به عنوان موجودی برتر ادراک کرده و بیش از حد بر ارزش یا موقعیت خود در چشم دیگران تمرکز می‌کند (رادز و همکاران^۱ ۲۰۱۲). یکی از مزایای ورزش توانایی آن در افزایش خودارزشی^۲ است. خودارزشی به رضایت علمی، اجتماعی، هیجانی و جسمانی فرد از خودش اطلاق می‌شود (فاکس^۳ ۲۰۰۸). با وجود این که خودارزشی پیامدهای سالم دارد و منجر به تندرستی می‌شود اما افراط در خودارزشی می‌تواند ناسازگار باشد. این مسئله معمولاً به شکل خودشیفتگی نمایان می‌شود. خودشیفتگی به شکل الگویی از صفات و رفتارهایی تعریف می‌شود که وسواس شدید نسبت به خود و دفع افراد دیگر، پیگیری خودخواهانه لذت، تسلط و جاه‌طلبی از ویژگی‌های بارز آن است (واکنین^۴، ۲۰۱۳). ورزش می‌تواند یک عامل تعدیلی برای اهداف و انتظارات خودشیفتگی باشد و می‌تواند منجر به افزایش تمرکز بر ظاهر افراد شود (دیویس، ۲۰۰۲). بنابراین، احتمالاً افراد با خودشیفتگی بالا برای بهبود خودارزشی در فعالیت بدنی شرکت کنند. اسپانو (۲۰۱۱) با بررسی رفتارهای تمرینی و شخصیت‌های خودشیفته بر روی ۲۱۰ فرد بزرگسال به این نتیجه دست یافت که افراد با خودشیفتگی بالا نسبت به افراد با خودشیفتگی پایین بیشتر به ورزش و فعالیت بدنی می‌پردازند. ورزش علاوه بر این که نوعی سودمندی اجتماعی برای هر جامعه تلقی می‌شود، دارای منافع اجتماعی خردتری چون افزایش حرمت و اعتماد به نفس، اصلاح و بهبود توانایی‌های اجتماع، افزایش همبستگی، مشارکت، انسجام، تشویق بهترین بودن در جامعه، بهبود و افزایش سلامت عمومی در جامعه و سایر کارکردهای فردی و اجتماعی است که می‌توان آن را بخشی از کارکردهای آشکار ورزش در جامعه بر شمرد (پارسامهر، ۱۳۹۳). سلامت اجتماعی^۴ مفهومی است که از ارتباط بین دو مفهوم سلامت و اجتماع تشکیل شده و یک مفهوم اعتباری است. مفهوم سلامت اجتماعی دارای شاخص‌های متعددی است که این ابعاد شامل: انسجام اجتماعی، پذیرش اجتماعی، مشارکت اجتماعی، شکوفایی اجتماعی و

۱ . Rhodes

۲ . Self-worth

۳ . Vaknin,

۴ . Social well being

انطباق اجتماعی از سلامت اجتماعی افراد (کیبز^۱، ۲۰۰۳). مهارت‌های اجتماعی و عضویت در شبکه های اجتماعی، رفتارهایی هستند که فرد را قادر به تعامل موثر و اجتناب از پاسخ‌های نامطلوب می‌نماید و بیانگر سلامت رفتاری و اجتماعی افراد هستند. به طور کلی، بعد اجتماعی سلامت دربرگیرنده سطوح مهارت‌های اجتماعی و عملکرد اجتماعی و توانایی شناخت هر شخص از خود به عنوان عضوی از جامعه بزرگ‌تر است. با توجه به مباحث و اهمیت این موضوع محقق در پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این سوال است که آیا شخصیت جامعه‌پسند و خودشیفتگی با سلامت اجتماعی در جوانان والیبالیست استان تهران رابطه‌ای دارد؟

روش تحقیق

روش تحقیق از نظر نوع استنتاج داده‌ها استقرایی و از نظر ماهیت و اندازه‌گیری کمی و از لحاظ هدف کاربردی است. روش پژوهش در این تحقیق توصیفی از نوع همبستگی می‌باشد. از نظر زمانی جزء تحقیقات حال‌نگر می‌باشد. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه جوانان والیبالیست حاضر در باشگاه‌های استان تهران می‌باشد و به دلیل عدم دسترسی دقیق به آمار و ارقام تعداد والیبالیست‌های جوان استان تهران تعداد نمونه‌های تحقیق ۳۸۴ نفر در نظر گرفته شد. برای انتخاب نمونه‌های تحقیق از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد. برای جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز پژوهش از دو روش کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شد. از پرسشنامه استاندارد شخصیت جامعه‌پسند پتر (۲۰۰۲)، پرسشنامه استاندارد شخصیت خودشیفته راسکین و تری (۱۹۸۸) و پرسشنامه استاندارد سلامت اجتماعی کیز (۲۰۰۴) استفاده شد و با توجه به اینکه پرسشنامه‌های شخصیت جامعه‌پسند، شخصیت خودشیفته و سلامت اجتماعی استاندارد است، روایی و پایایی آنها در مطالعات متعدد خارجی و داخلی تایید شده است. به منظور تجزیه و تحلیل و طبقه‌بندی، خلاصه کردن، توصیف و تفسیر و برقراری ارتباط از طریق اطلاعات جمع‌آوری شده جهت پاسخگویی به سوالات تحقیق از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی استفاده گردید برای این منظور از آزمون کولموگروف - اسمیرنوف جهت تشخیص نرمال بودن داده‌ها، آزمون همبستگی پیرسون جهت بررسی ارتباط متغیرها و از آزمون رگرسیون چندگانه جهت پیش‌بینی متغیرها استفاده گردید.

یافته های تحقیق

جدول ۱. نتایج آزمون گلموگروف اسپرنف جهت نرمال بودن داده ها

شخصیت جامعه پسند	شخصیت خودشیفته	سلامت اجتماعی	
۳۸۴	۳۸۴	۳۸۴	تعداد
۰/۸۳۷	۱/۰۲۰	۱/۱۴۷	آماره Z
۰/۴۸۵	۰/۲۵۰	۰/۱۴۴	سطح معناداری

جدول ۱ نشان می دهد با توجه به میزان سطح معناداری ($p > ۰/۰۵$) با اطمینان ۰/۹۵ می توان بیان نمود که متغیر یادشده از مفروضه نرمال بودن برخوردار می باشند، بنابراین می توان از آزمون های پارامتریک جهت آزمون فرضیه های تحقیق استفاده کرد.

جدول ۲. آزمون ضریب همبستگی پیرسون در ارتباط با متغیرهای شخصیت جامعه پسند و سلامت اجتماعی

شخصیت جامعه پسند	سلامت اجتماعی	
۱	۰/۷۲۵	همبستگی
	۰/۰۰۱	سطح معناداری
۳۸۴	۳۸۴	تعداد
۰/۷۲۵	۱	همبستگی
۰/۰۰۱		سطح معناداری
۳۸۴	۳۸۴	تعداد

با توجه به نتایج جدول ۲ مشاهده می شود که شخصیت جامعه پسند به میزان $r = ۰/۷۲۵$ با میزان سلامت اجتماعی جوانان والیبال استان تهران رابطه دارد، از طرفی با توجه به کوچکتر بودن سطح معناداری آزمون از ($p < ۰/۰۵$) می توان بیان نمود که رابطه فوق معنادار است و نشان می دهد که از نظر جوانان والیبال استان تهران با افزایش شخصیت جامعه پسند، سلامت اجتماعی افزایش می یابد.

جدول ۳. آزمون ضریب همبستگی پیرسون در ارتباط با متغیرهای خود شیفتگی و سلامت اجتماعی

سلامت اجتماعی		خودشیفتگی	
همبستگی	۱	همبستگی	-۰/۶۵۲
سطح معناداری		سطح معناداری	۰/۰۰۱
تعداد	۳۸۴	تعداد	۳۸۴
همبستگی	-۰/۶۵۲	همبستگی	۱
سطح معناداری	۰/۰۰۱	سطح معناداری	
تعداد	۳۸۴	تعداد	۳۸۴

در جدول ۳ مشاهده می شود که با توجه به معنی داری آزمون و همبستگی معکوس ($r = -0/652$) می توان بیان نمود که از نظر جوانان والیبالیست استان تهران با افزایش شخصیت خودشیفتگی، سلامت اجتماعی کاهش می یابد.

جدول ۴. خلاصه ای از شاخص های آماری متغیر های سلامت اجتماعی و شخصیت جامعه پسند در آزمون رگرسیون

شاخص های آماری				
مدل	ضریب همبستگی چندگانه (R)	ضریب تبیین چندگانه (R^2)	ضریب تبیین چندگانه تعدیل شده	انحراف معیار ضریب تبیین چندگانه
سلامت اجتماعی - شخصیت جامعه پسند	۰/۵۷۳	۰/۳۲۸	۰/۳۲۶	۰/۱۹۱

با توجه به نتایج جدول ۴ و مقدار R محاسبه شده می توان بیان نمود که مولفه های شخصیت جامعه پسند به میزان ۰/۵۷۳ با میزان سلامت اجتماعی جوانان والیبالیست استان تهران رابطه دارند. همچنین با مشاهده مقدار (R^2) محاسبه شده برای متغیرها چنین استدلال می شود که مولفه های شخصیت جامعه پسند تقریباً ۳۳ درصد از تغییرات میزان سلامت اجتماعی جوانان والیبالیست را پوشش می دهند.

جدول ۵. ضرایب مربوط به شاخص های آماری متغیرها در آزمون رگرسیون

سطح معناداری	t	ضرایب		مدل
		استاندارد	غیر استاندارد	
		بتا	خطا انحراف معیار B	
۰/۰۰۱	۲۰/۱۹۲		۴/۰۲۹	مقدار ثابت ۸۱/۳۶۰
۰/۰۰۱	۳/۸۱۹	۰/۲۸۵	۰/۲۲۷	مسئولیت اجتماعی ۰/۶۴۰
۰/۰۰۱	۲/۶۰۷	۰/۱۶۸	۰/۲۲۹	ارتباط همدلانه ۰/۱۳۸
۰/۴۴۰	۰/۷۷۲	۰/۰۵۷	۰/۰۸۴	نگاه از منظر دیگران ۰/۲۱۹
۰/۰۰۱	-۲/۵۱۴	-۰/۱۵۵	۰/۲۳۱	پریشانی فردی -۰/۵۴۰
۰/۲۸۹	۱/۰۶۲	۰/۰۷۸	۰/۰۳۴	استدلال اخلاقی دوجانبه ۰/۲۴۸
۰/۶۱۱	۰/۵۰۹	۰/۰۳۵	۰/۰۸۳	استدلال های جهت گیری شده ۰/۰۹۳
۰/۴۵۹	۰/۷۴۱	۰/۰۵۰	۰/۰۸۴	نوع دوستی ۰/۱۳۷

با توجه به داده های جدول ۵ و میزان ضریب بتا برای متغیرهای وارد شده به رگرسیون مشاهده می شود مولفه های شخصیت جامعه پسند (مسئولیت اجتماعی، ارتباط همدلانه، نگاه از منظر دیگران، پریشانی فردی، استدلال اخلاقی دوجانبه، استدلال های جهت گیری شده و نوع دوستی) با سلامت اجتماعی جوانان والیبالیست استان تهران رابطه دارند، از طرفی با توجه به کوچکتر بودن سطح معناداری آزمون از ($p < ۰/۰۵$) در سه مولفه مسئولیت اجتماعی، ارتباط همدلانه و پریشانی فردی می توان بیان نمود که روابط در این سه مولفه معنادار است عبارت دیگر شخصیت جامعه پسند پیش بینی کننده سلامت اجتماعی می باشد، از طرفی با توجه به مثبت بودن میزان رابطه در مولفه های مسئولیت اجتماعی و ارتباط همدلانه می توان نتیجه گرفت از نظر جوانان والیبالیست استان تهران با افزایش مسئولیت اجتماعی و ارتباط همدلانه، سلامت اجتماعی افزایش می یابد، همچنین با توجه به منفی بودن میزان رابطه بین پریشانی فردی با سلامت اجتماعی می توان نتیجه گرفت از نظر جوانان والیبالیست استان تهران با افزایش پریشانی فردی، سلامت اجتماعی کاهش می یابد. از سوی دیگر با توجه به بزرگتر بودن میزان ضریب بتا مولفه مسئولیت اجتماعی از سایر مولفه ها می توان چنین استدلال نمود که از نظر جوانان والیبالیست استان تهران مولفه مسئولیت اجتماعی

بیشترین سهم و با توجه به کوچکتر بودن میزان ضریب بتا مولفه استدلال های جهت گیری شده کمترین سهم را در تبیین سلامت اجتماعی دارا می باشند.

جدول ۶. خلاصه ای از شاخص های آماری متغیرهای سلامت اجتماعی – خود شیفتگی در آزمون رگرسیون

شاخص های آماری				
مدل	ضریب همبستگی چندگانه (R)	ضریب تبیین چندگانه (R ^۲)	ضریب تبیین چندگانه تعدیل شده	انحراف معیار ضریب تبیین چندگانه
سلامت اجتماعی – خود شیفتگی	۰/۳۶۱	۰/۱۳۰	۰/۱۱۹	۰/۲۸۲

با توجه به داده های جدول ۶ و مقدار R محاسبه شده می توان بیان نمود که مولفه های شخصیت خودشیفته به میزان ۰/۳۶۱ با میزان سلامت اجتماعی جوانان والیبالیست استان تهران رابطه دارند. همچنین با مشاهده مقدار (R^۲) محاسبه شده برای متغیرها چنین استدلال می شود که مولفه های شخصیت خودشیفته تقریباً ۱۳ درصد از تغییرات میزان سلامت اجتماعی جوانان والیبالیست را پوشش می دهند.

جدول ۷. ضرایب مربوط به شاخص های آماری متغیرها در آزمون رگرسیون

سطح معناداری	T	ضرایب استاندارد		مدل
		ضرایب غیر استاندارد	ضرایب استاندارد	
		خطا انحراف معیار	B	
۰/۰۰۱	۳۸/۷۸۴	۱/۹۴۶	۷۵/۴۶۷	مقدار ثابت
۰/۰۰۱	-۲/۵۵۵	۰/۴۱۴	-۰/۶۲۷	اقتدار
۰/۶۹۵	-۰/۳۹۲	۰/۳۱۲	-۰/۱۲۳	خودنمایی
۰/۹۳۱	-۰/۰۸۶	۰/۵۰۴	-۰/۰۴۴	برتری جویی
۰/۶۲۹	-۰/۴۸۴	۰/۵۱۴	-۰/۲۴۹	بهره کشی
۰/۶۳۷	-۰/۴۷۲	۰/۵۶۵	-۰/۲۶۶	محق بودن
۰/۰۰۱	-۲/۵۶۸	۰/۴۷۰	-۰/۷۳۷	خودپسندگی
۰/۰۰۱	-۲/۸۵۱	۰/۴۳۶	-۲/۳۳۱	خودبینی

در جدول شماره ۷ میزان ضریب بتا برای متغیرهای وارد شده به رگرسیون مشاهده می‌شود که مولفه‌های شخصیت خودشیفته (اقتدار، خودنمایی، برتری جویی، بهره‌کشی، محق بودن، خودبسندگی و خودبینی) با میزان سلامت اجتماعی جوانان والیبالیست‌های استان تهران رابطه دارند، از طرفی با توجه به کوچکتر بودن سطح معناداری آزمون از ($p < 0/05$) در سه مولفه اقتدار، خودبسندگی و خودبینی می‌توان بیان نمود که روابط در این سه مولفه معنادار است بنابراین فرض تحقیق تایید می‌شود عبارت دیگر خودشیفتگی پیش‌بینی‌کننده سلامت اجتماعی می‌باشد، از طرفی با توجه به منفی بودن میزان رابطه در مولفه‌های اقتدار، خودبسندگی و خودبینی می‌توان نتیجه گرفت از نظر نمونه‌های پژوهش با افزایش اقتدار، خودبسندگی و خودبینی، سلامت اجتماعی کاهش می‌یابد، از سوی دیگر با توجه به بزرگتر بودن میزان ضریب بتا مولفه خودبینی از سایر مولفه‌ها می‌توان چنین استدلال نمود که مولفه خودبینی بیشترین سهم و با توجه به کوچکتر بودن میزان ضریب بتا مولفه برتری جویی کمترین سهم را در تبیین سلامت اجتماعی دارا می‌باشند.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این تحقیق نشان داد که بین شخصیت جامعه‌پسند با سلامت اجتماعی رابطه مثبت معنادار وجود دارد. همچنین، بین مولفه مسولیت اجتماعی و ارتباط همدلانه با سلامت اجتماعی رابطه مثبت معناداری وجود دارد. در تفسیر این یافته می‌توان چنان بیان نمود که شخصیت جامعه‌پسند، شامل فعالیت‌هایی است که بدون انتظار پاداش مادی یا اجتماعی، مساعدت دیگران را برمی‌انگیزد و پاداش آن عموماً همان احساس خوش‌آیند فرد کمک‌کننده است (زاسکاندا، ۲۰۱۰). شخصیت جامعه‌پسند، گرایش خلقی پایدار یک فرد برای فکر کردن درباره حقوق و رفاه دیگران، احساس همدلی و نگرانی درباره آن‌ها و انجام رفتاری به سود دیگران تعریف می‌شود که به وسیله تمایل برای همدلی و کمک به دیگران مشخص می‌گردد. بنابراین، این گرایش و تمایل در جوانان والیبالیست احتمالاً باعث می‌شود که احساس کنند در جامعه مشارکت می‌کنند و می‌توانند بدین طریق با دیگران ارتباط برقرار کنند و در حفظ روابطشان تلاش کنند و به این ادراک برسند که با جامعه همسو هستند و مورد پذیرش هم‌تیمی‌ها، همسالان و سایر افراد می‌شوند و سلامت اجتماعی آن‌ها افزایش می‌یابد. در راستای یافته‌های پژوهش حاضر، صفاری نیا و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهشی با عنوان تأثیر مؤلفه‌های شخصیت جامعه‌پسند و خودشیفتگی بر بهزیستی اجتماعی در ساکنان شهر تهران به این نتیجه دست یافتند که شخصیت

جامعه پسند و تمام مولفه‌های آن با سلامت اجتماعی رابطه مثبت معناداری دارد. یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج تحقیق صفاری نیا و همکاران (۱۳۹۳) نیز همسو می باشد.

یافته‌های دیگر پژوهش حاضر حاکی از آن بود که کمک رسانی، هم‌حسی جهت‌گیری شده دیگران و شخصیت جامعه پسند پیش‌بینی کننده معنادار سلامت اجتماعی است. این یافته بیان‌گر آن است که هر چه تمایل جوانان والیبالیست به کمک رسانی و یا به عبارت دیگر، عملی که به دیگران سود برساند. این اصطلاح در مورد اعمالی به کار می‌رود که هیچ سود مستقیمی به فردی که آن اعمال را انجام می‌دهد، نمی‌رساند و حتی ممکن است خطراتی برای او داشته باشد. همچنین، وقتی در جوانان والیبالیست هم‌حسی جهت‌گیری شده دیگران و یا به عبارتی حس رفتارهای نوع دوستانه ایجاد شود، باعث افزایش احساس یکپارچگی با جامعه و نیز برقراری ارتباط با دیگران می‌شود که در واقع مشخصه‌های بارز سلامت اجتماعی می‌باشد.

نتایج دیگر این تحقیق نشان داد که ارتباط منفی و معنادار بین خودشیفتگی با سلامت اجتماعی وجود دارد. بین مولفه‌های خودنمایی، برتری جویی و بهره‌کشی و محق بودن با سلامت اجتماعی رابطه وجود ندارد. اما بین اقتدار و خودبسندگی و خودبینی با سلامت اجتماعی رابطه معناداری منفی وجود دارد. در تبیین این یافته می‌توان اذعان داشت که خودشیفتگی، مجموعه‌ای از ویژگی‌های هیجانی است که در نتیجه آن فرد خود را به عنوان موجودی برتر ادراک کرده و بیش از حد بر ارزش یا موقعیت خود در چشم دیگران تمرکز می‌کند. در حالی این نوع شخصیت نقطه مقابل سلامت اجتماعی می‌باشد چرا که در سلامت اجتماعی فرد احساس یکپارچگی با جامعه دارد و درصدد برقراری و ایجاد ارتباطات مطلوب با دیگران و نیز پذیرفته شدن توسط دیگران می‌باشد، بنابراین به نظر می‌رسد به دلیل این ویژگی‌های متناقض این رابطه در جوانان والیبالیست منفی به دست آمده است. از طرفی دیگر، شخصیت خودشیفته با رفتارهای ضد اجتماعی از جمله پرخاشگری و همدلی پایین با دیگران همراه هست که این ویژگی‌ها احتمالاً باعث کاهش تلاش برای یکپارچگی با اجتماع و برقراری رابطه با دیگران و در نهایت کاهش سلامت اجتماعی می‌شود. در این راستا، سادات امامی (۱۳۹۲) به این نتیجه دست یافتند که خودشیفتگی رابطه منفی معناداری با سلامت اجتماعی دارند. این تحقیق بین اقتدار و خودبینی و خودبسندگی با سلامت اجتماعی رابطه معناداری نشان داد. در تبیین دلایل احتمالی این ناهم‌خوانی با نتایج صفاری نیا و همکاران (۱۳۹۳) می‌توان به تفاوت جامعه آماری تحقیقات اشاره کرد.

در نهایت، خودبینی پیش‌بینی کننده معنادار سلامت اجتماعی است. این یافته بیانگر آن است که هر چه نمونه‌های این

پژوهش از ویژگی‌های منفی خودبینی برخوردار باشند، میزان سلامت اجتماعی آن‌ها کاهش می‌یابد. در واقع در استدلال این یافته می‌توان چنین گفت که چون در محیط‌های ورزشی جوانان به دنبال نشان دادن خود هستند، گاهی اوقات این حس خودبینی منجر به بی توجهی به برخی رفتارهای جامعه‌سپند از جمله یکپارچگی با جامعه و برقراری ارتباطات مناسب با دیگران می‌شود. هم‌چنین، وقتی جوانان والیبالیست به این نتیجه دست یابند که ارزش یا موقعیت شان در چشم دیگران بایستی بالاتر باشد، میزان سلامت اجتماعی آن‌ها احتمالاً کاهش می‌یابد. در این راستا، کشاورز و همکاران (۱۳۹۴) نشان دادند که شخصیت جامعه‌پسند و مولفه‌های آن توانایی پیش‌بینی سلامت اجتماعی را دارا هستند.

در نهایت با توجه به توانایی شخصیت جامعه‌پسند و مولفه‌های آن در پیش‌بینی سلامت اجتماعی پیشنهاد می‌شود که مربیان تیم‌های ورزشی از روان‌شناسان و جامعه‌شناسان در راستای آموزش رفتارهای جامعه‌پسند، دوره‌های تخصصی آموزشی برگزار نمایند و همچنین با توجه به رابطه مثبت معنادار بین شخصیت جامعه‌پسند و مولفه‌های آن با سلامت اجتماعی جوانان والیبالیست، به تمامی مربیان رشته‌های مختلف ورزشی پیشنهاد می‌شود ویژگی‌های شخصیت جامعه‌پسند را در بین تمام ورزشکاران گسترش دهند و با توجه به رابطه منفی معنادار بین خودشیفتگی با سلامت اجتماعی جوانان والیبالیست، پیشنهاد می‌شود مربیان ورزشی از طریق بکارگیری روان‌شناسان ورزشی در راستای اصلاح رفتارهای منفی در ورزشکاران و بهبود روابط بین فردی و اجتماعی اقدام نمایند.

منابع

فارسی

- انشل، ام. اچ. (۱۳۹۰). روانشناسی ورزش: از تئوری تا عمل ترجمه سید علی اصغر مسدد. تهران: اطلاعات.
- بارون، ریچارد؛ بیرن، داگلاس؛ برنسکامپ. (۱۳۹۰). روانشناسی اجتماعی ترجمه یوسف کریمی. تهران: نشر روان.
- پارسامهر، مهربان؛ بلگوریان، مستانه؛ سعیدی مدنی، محسن. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین مؤلفه های سرمایه اجتماعی و مشارکت ورزشی در میان نوجوانان. مدیریت ورزشی، شماره ۱۹، ص ۱۰۰-۱۳۰.
- سادات امامی، صدیقه؛ حیدری نژاد، صدیقه؛ شفیع نیا، پروانه. (۱۳۹۲). تحلیل عوامل انگیزشی مشارکت دانشجویان در فعالیت های فوق برنامه ورزشی دانشگاه. پژوهش در ورزش دانشگاهی، شماره ۸، ص: ۶۰-۸۵.
- شفیع، حسن؛ صفاری نیا، مجید. (۱۳۹۰). خودشیفتگی، عزت نفس و ابعاد پرخاشگری در نوجوانان. فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان درمانی. ص ۱۲۰-۱۵۰
- صفاری نیا، مجید؛ تدریس تبریزی، معصومه؛ محتشمی، طیبه؛ حسن زاده، پرستو. (۱۳۹۳). تأثیر مؤلفه های کشاورز، داود؛ موسوی، سیدعلی محمد؛ جلالی، محمدرضا. (۱۳۹۴). ویژگی های شخصیتی در دانشجویان ورزشکار ایرانی و غیر ایرانی. فصلنامه مشاوره و روان درمانی، سال چهارم، شماره ۱۴، ص: ۲۰-۵۵.

انگلیسی

- Allport, G. W. (1937). *Personality: A psychological interpretation*. New York: Holt.
- Bierhoff, H.W., Klein, R., & Kramp, P. (۲۰۰۱). Evidence for the altruistic personality from data on accident reaserch. *Journal of Personality*, ۵۹, ۲۶۳-۲۸۰.
- Coakley, J. (2007). *sport in society: Issues and controversies*, Boston, Mass, Mc Graw Hill.
- Davis, C. (2002). Body image, dieting behaviors, and personality factors: A study of high-performance female athletes. *International Journal of Sport Psychology*, 23(3), 179-192.
- Eagly, H.A. (2009). The his and hers of prosocial behavior: An examination of the social psychology of gender. *American Psychologist*, 64, 644-658.
- Fox, K. R. (2008). The physical self and processes in self-esteem development. In K. R. Fox (Ed.), *The physical self: From motivation to well-being* (pp. 111-
- Keyes, C. M. & Shapiro, A. (2003), *Social well-being in the U. S. : A descriptive epidemiology*, In Orville Brim, Carol D. Ryff & Ronald C. Kessler (Eds.), *Healthing Are You? A national study of well-being of midlife*. University of Chicago Press.
- Rhodes, J, Roffman, J, Reddy, R & Fredriksen, K, (2012). Changes in self steem durig the middle school years: a latent growth curve study of individual and contextual influences, *Journal of school psychology*, (42): 243-248.

- Spano, L. (2011). The relationship between exercise and anxiety, obsessive-compulsiveness, and narcissism. *Personality and Individual Differences*, 30, 87–93.
- Vaknin, S. (2013). *Malignant self-love: Narcissism revisited*. Prague: Narcissus Publications.
- Zaskonda H. (2010). Pro-social traits and tendencies of students of helping professions. Czech Republic: University of South Bohemia; ۲۰۱۰: ۱–۱۲۲.